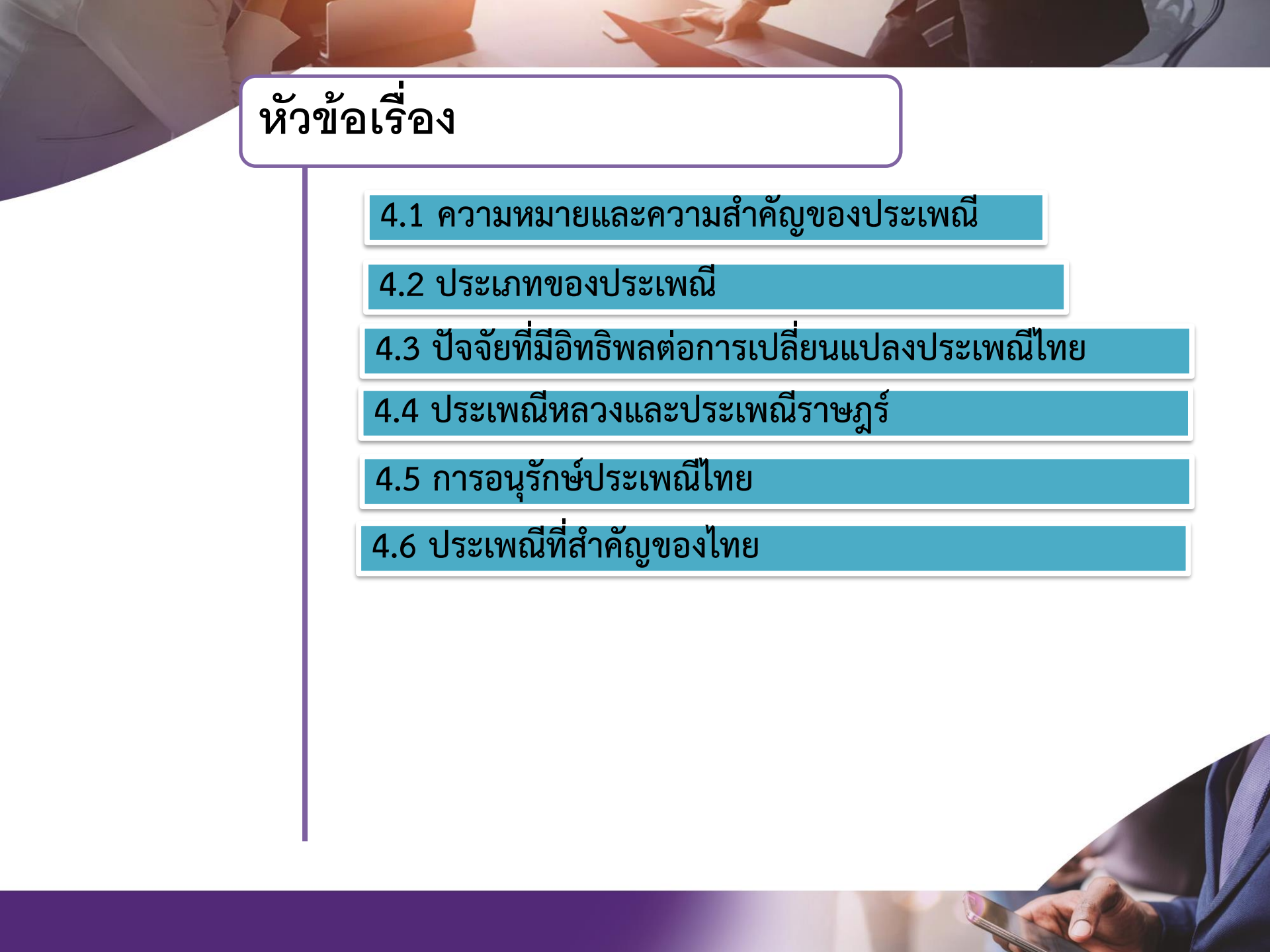

หน่วย 4

ประเพณีไทย

หัวข้อเรื่อง

4.1 ความหมายและความสำคัญของประเพณี

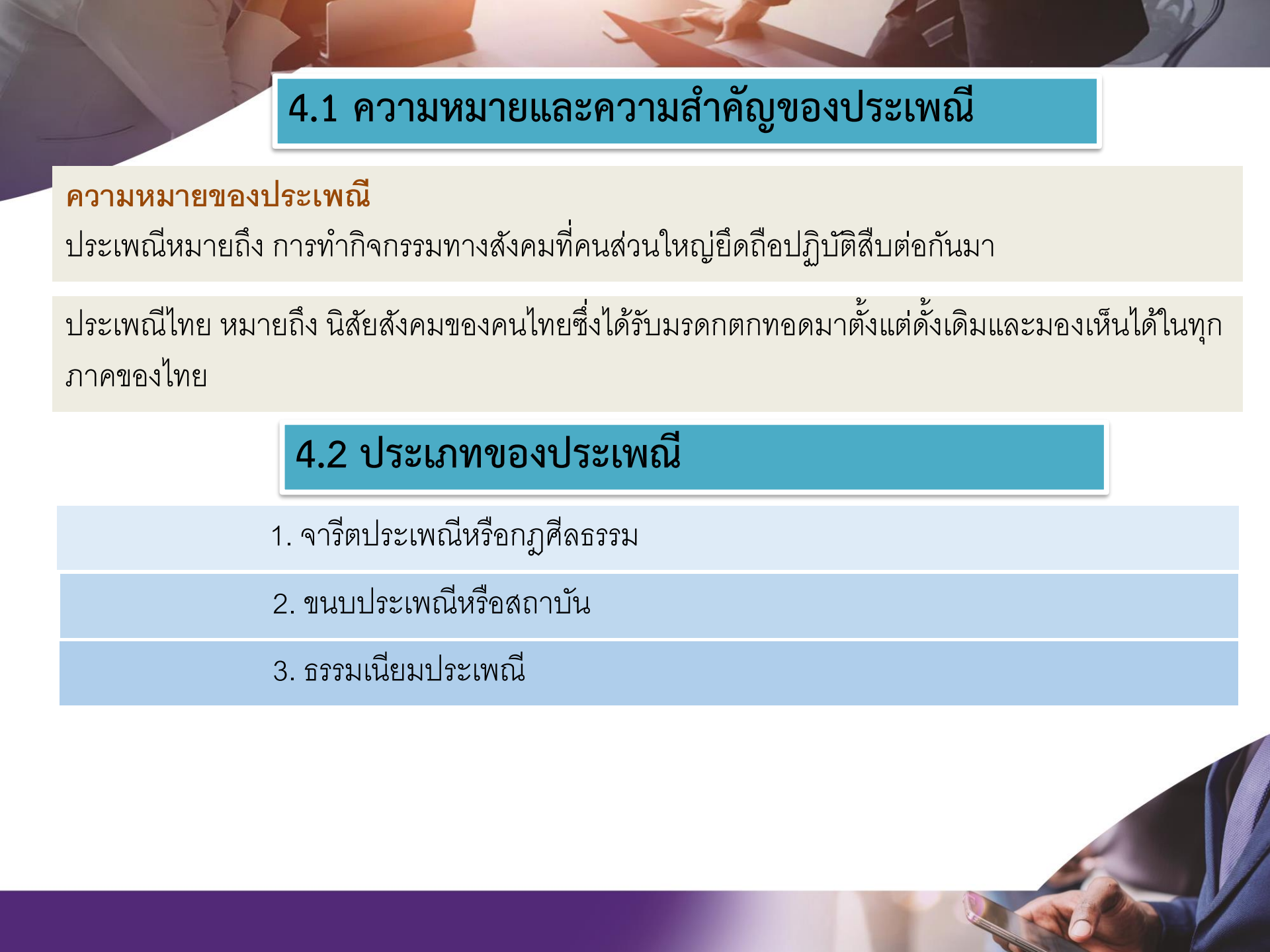
4.2 ประเภทของประเพณี

4.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงประเพณีไทย

4.4 ประเพณีหลวงและประเพณีราษฎร์

4.5 การอนุรักษ์ประเพณีไทย

4.6 ประเพณีที่สำคัญของไทย

4.1 ความหมายและความสำคัญของประเพณี

ความหมายของประเพณี

ประเพณีหมายถึง การทำกิจกรรมทางสังคมที่คนส่วนใหญ่ยึดถือปฏิบัติสืบต่อกันมา

ประเพณีไทย หมายถึง นิสัยสังคมของคนไทยซึ่งได้รับมรดกตกทอดมาตั้งแต่ดั้งเดิมและมองเห็นได้ในทุกภาคของไทย

4.2 ประเภทของประเพณี

1. จารีตประเพณีหรือกฎศีลธรรม
2. ขนบประเพณีหรือสถาบัน
3. ธรรมเนียมประเพณี

4.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงประเพณีไทย

ประเพณีเป็นสิ่งที่ลูกหลานคนในชุมชนได้สืบทอดและปฏิบัติต่อกันมาอย่างต่อเนื่องและยาวนาน ตั้งแต่ ครั้งบรรพบุรุษ ซึ่งเป็นลักษณะของแบบแผนการดำเนินชีวิตการมีความคิดความเชื่อ

4.3.1 สภาพสังคม

4.3.2 ความเชื่อและศาสนา

4.3.3 การรับอิทธิพลต่างชาติ

4.3.4 ลักษณะการเปลี่ยนแปลงของประเพณีพิธีกรรมไทย

4.4 ประเพณีหลวงและประเพณีราษฎร์

ประเพณีหลวง หมายถึง ประเพณีที่พระมหากษัตริย์โปรดเกล้าให้กระทำ เป็นประเพณีที่เกี่ยวกับพระ มหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ ปฏิบัติเฉพาะในราชสำนัก ปัจจุบันกระทำขึ้นเพื่อเทิดทูนศาสนาและความ เป็นสิริมงคลแก่สิริราชสมบัติตลอดจนเพื่อรำลึกถึงวีรกรรมของบูรพกษัตริย์และเพื่อเป็นขวัญกำลังใจแก่ราษฎร์ ในการทำการเกษตร

4.5 การอนุรักษ์ประเพณีไทย

ประเพณีของไทยมีมากมายหลายเพณีในแต่ละภูมิภาค แต่ละประเพณีอยู่คู่กับสังคมไทยมานาน แต่ใน ปัจจุบันประเพณีที่ดิงามต่าง ๆ

1. การปลูกจิตสำนึกให้คนในสังคมตระหนักถึงคุณค่า
2. ควรรศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลประเพณีของไทยในระดับท้องถิ่น จังหวัด ภูมิภาค และประเทศ
3. การเลือกสรรประเพณีไทยที่กำลังสูญหายหรือที่สูญหายไปแล้ว
4. ริเริ่มสร้างสรรค์และปรับปรุงประเพณีให้เหมาะสมกับยุคสมัย
5. การเลือกสรรประเพณีด้วยการกลั่นกรองใช้เหตุและผลอย่างรอบคอบและรอบด้าน
6. การส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายการสืบสานประเพณีของท้องถิ่นต่าง ๆ
7. การส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนประเพณี
8. การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพให้คนรุ่นใหม่เข้ามามีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับการอนุรักษ์ประเพณีไทย

4.6 ประเพณีที่สำคัญของไทย

การดำเนินชีวิตของคนไทยมีความแตกต่างกันไปในแต่ละภูมิภาคเนื่องจากสภาพแวดล้อม ความเชื่อศาสนา และชาติพันธุ์

วิถีชีวิตของคนไทย 4 ภาค

ภาคเหนือ เดิมคืออาณาจักรล้านนาซึ่งมีวัฒนธรรมความเป็นอยู่ที่มีเอกลักษณ์ทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน

ภาคอีสานหรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นภูมิภาคที่มีความหลากหลายทางศิลปวัฒนธรรมและประเพณีที่แตกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่น อันเนื่องมาจากประชากรหลากหลายเชื้อชาติ

ภาคกลาง วิถีชีวิตของคนในภาคกลางจะมีความเกี่ยวข้องกับน้ำ บ้านเรือนส่วนใหญ่จึงเป็นแบบยกพื้นใต้ถุนสูงเพื่อป้องกันน้ำท่วมในฤดูน้ำหลากและนิยมใช้เรือเป็นพาหนะ

ภาคใต้ วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของผู้คนในภูมิภาคนี้มีความหลากหลายทั้งในด้านความเชื่อทางศาสนา มีการนับถือศาสนาทั้งพุทธและอิสลาม

ใบงานที่ 3

ให้นักศึกษยกตัวอย่างประเพณีหลวงและประเพณีราษฎร์จำนวน 5 ประเพณี พร้อมบอกแนวทางการอนุรักษ์ประเพณีดังกล่าว

ลำดับ	ประเพณี	ประเภทประเพณี	แนวทางการอนุรักษ์
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			